

HEI ME LENNETÄÄN!

Ari Laitala

Milan Suvejac | Wikimedia Commons CC-BY-SA-4.0

Määränpäämme Atatürkin lentokenttä on vielä muutaman vuoden Istanbulin suurin. Pitkään suunnitellun uuden lentokentän työt käynnistyivät viivytysten jälkeen toukokuussa 2015. Uuden kentän matkustajakapasiteetti on 150 miljoonaa matkustajaa vuodessa ja valmistuttuaan se tulee tarjoamaan työtä noin 100 000 hengelle.

TYKKÄÄN LENTÄMISESTÄ KOVASTI, mutta valitettavasti kokemus on harvoin miellyttävä. Kuulun niihin onnekkaisiin, joiden jalat kyllä mahtuvat penkkirivien väliin, mutta hartiat tulevat välillä penkin reunojen yli sivuille. Ongelmaa ei ole, jos molemmin puolin on tyhjää. Mutta jos vähänkin harteikkaampi kohtalotoveri istuu toisella puolella, on molemmilla selkäranka puolelle tai toiselle vinossa. Tilanne muuttuu jälleen melko hyväksi, jos harteikkaita ihmisiä sattuu istumaan molemmin puolin. Ikkunapaikka on silloin hyvä, jos ikkuna on juuri sopivasti kohdalla ja toisen hartian saa sopivasti aseteltua ikkunasyvennykseen. Käytäväpaikalla istuminen onkin sitten melkoinen kontaktilaji ohikulkijoiden kanssa ja joskus sen ruokakärrykin.

Myöhästyn muutamalla tunnilla paikkojen nettivarauksesta ja melkein kaikki paikat on jo viety. Nyt on aika kokeilla pitkään mielessä muhinutta suunnitelmaa. En tee check-inniä netissä ollenkaan. Katson sitten kentällä, päädyntkö mahdollisesti sille riville, jossa ovat koneen keskiosan varauuskäynnit ja jossa on ruhtinaalliset jalkatilat. Epäilykseni on, että ne jaetaan matkustajille viimeiseksi. Eli netissä ne näyttävät varatuilta ainakin silloin, kun kone ei ole tulossa täyteen. Saavun check-inniin varsin viime tipassa ja olen varmasti viimeisiä istumapaikan arvontaan osallistuvia.

Lentoyhtiöksi on valikoitunut Turkish Airlines. Kulttuuriset erot näkyvät jo koneeseen astuttaessa, kun tervetulo-kohteliaisuudet koneen ovelta hoitaa täyteen kokkisotasopaan sonnustautunut jonkinlainen master chef. Lupaus maukkaasta ateristiasta on nyt todellakin annettu.

Löntystelen koneen käytävää pelonsekaisia katseita kohdaten. Kone on buukattu aivan täyteen ja niiden joiden vieressä vielä on tyhjää, luovat kauhistuneita katseita minuun peläten, että ryhdyn asettautumaan heidän vieruskaverikseen.

Ja kappas! Paikkani on todellakin hätäuloskäyntiriviltä, joskin molemmin puolin minulla on istumakaveri. Jalkatila on nyt ainakin tarpeeksi. Toinen vieruskaveristani ehdottaa minulle heti paikan vaihtoa vieruskaverinsa kanssa, joka istuu käytäväpaikalla. Arvostan kuitenkin ruhtinaallista jalkatilaani, enkä innostu vaihdosta.

Ateria osoittautuu odotetun loistavaksi. Syömisestä ei kuitenkaan tahdo tulla mitään. Haarukan ja veitsen käytöstä samanaikaisesti ei voi haaveillaakaan. Hyvä, että mahdun haarukakättä edes hiukan koukistelemaan. Helppoa ei ole vieressäni käytäväpaikallakaan. Ikäiseni mies kaataa melkein täyden vesilasin rinnuksilleen. Vähän myöhemmin myös puolillaan oleva pikkolo-kokoinen viinipullo tippuu lattialle ja lähtee pyörimään jonnekin matkustamon takaosaan.

Oma matkani menee suhteellisen hyvin. Käyn pari kertaa WC:ssä vain saadakseni hiukan jaloittelua. Vieruskavereillani on vaikeaa. Toinen on vinossa oikealle, toinen vasemmalle. Yritän tehdä välillä itsestäni kapeahkoa. Ei onnistu. Nyt olisi käyttöä penkkipunnerruspaidalle. Tiedättekös te sellaisen paidan, joka vetää kädet suoraksi eteen. Se kaventaisi jonkin verran hartialeveyttä ja kannattelisi itsekseni käsiä suorana eteenpäin. Laitetaan harkintaan!

Paluumatkalla suunnitelma on sama. Kokolailla viime tingassa check-inniin ja ilman paikkavarausta tietenkin. Homman pitäisi jälleen toimia, jos kone on täyteen buukattu. Olen houkutelut Martinan mukaan samaan juoneen.

Mutta olemmeko olleet jo liian ovelia. Boarding passia ei meinaa herua kummallekaan. Virkailija soittelee kovasti sinne tänne. Lopulta boarding passit tulostuvat. Martinan passi on tosin jonnekin ihan minne sattuu lennolle. Virkailija aloittaa uuden soittelukierroksen ja lopulta asia järjestyy.

Mahtoikohan tässä olla kyse ylibuukkaustilanteesta? Kuten tunnettua, lentoyhtiöstä riippuen matkustajille myydään muutama prosentti enemmän lippuja kuin tarjolla on paikkoja. Matemaattisella mallintamisella saadaan laskettua riski sille, että kaikki lipun ostaneet ilmestyvätkin (ajoissa) lennolle. Mutta jos näin käy, matkustajia aletaan usein ostaa pois koneesta vasta portilla. Ehkäpä tämä oli vain muuta sähköä. Asia jää arvoitukseksi.

Itse saan paikan jälleen hätäuloskäyntiriviltä. Vaikka Martinan joutuu jonnekin koneen takaosaan, sanoisin, että hätäuloskäyntiriviä koskeva hypoteesini voidaan hyväksyä.